

Αριθμός εισαγωγής: ΑΚ1838/2021

ΤΟ

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ ΑΘΗΝΩΝ

ΤΜΗΜΑ 10ο ΤΡΙΜΕΛΕΣ

(Ακυρωτική Διαδικασία)

Συνεδρίασε δημόσια στο ακροατήριό του στις 6 Φεβρουαρίου 2026, με δικαστές τις: Καλλιόπη Μαραγκού, Πρόεδρο Πρωτοδικών Δ.Δ., Θεοδώρα Γαβρά, Ολυμπία Τσίμπου, Πρωτοδίκες Δ.Δ. και γραμματέα τη Μαρία Σταματοπούλου, δικαστική υπάλληλο,

γ ι α να δικάσει την αίτηση ακύρωσης με ημερομηνία κατάθεσης 04.11.2021,

τ ο υ _____, ο οποίος παραστάθηκε δια της πληρεξουσίας δικηγόρου του Ιωάννας – Μαρίας Τζεφεράκου, την οποία διόρισε με συμβολαιογραφικό έγγραφο (1083/2022)

κ α τ ά του Υπουργού Μετανάστευσης και Ασύλου, ο οποίος δεν παρέστη.

Η εκδίκαση άρχισε με την ανάγνωση της έκθεσης της εισηγήτριας της υπόθεσης Ολυμπίας Τσίμπου, Πρωτοδίκη Δ.Δ..

Μετά τη δημόσια συνεδρίαση, το Δικαστήριο συνήλθε σε διάσκεψη.

Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα,

Σκέφτηκε σύμφωνα με τον νόμο

1. Επειδή, η κρινόμενη αίτηση ακύρωσης, για την άσκηση της οποίας καταβλήθηκε το νόμιμο παράβολο, ποσού 150 ευρώ (βλ. το με κωδικό πληρωμής 436245340952 0103 0011 ηλεκτρονικό παράβολο της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων), νομίμως εισάγεται σε συζήτηση, μετά την δημοσίευση της ΑΔ982/2023 ανασταλτικής απόφασης του Δικαστηρίου τούτου.

2. Επειδή, με την υπό κρίση αίτηση, για την άσκηση της οποίας, ο αιτών, κατά δήλωσή του, πολίτης Αφγανιστάν ζητεί την ακύρωση της ΙΡ/281102/30.09.2021 απόφασης της 12ης Ανεξάρτητης Επιτροπής Προσφυγών, με την οποία απορρίφθηκε η από 25.08.2021 ενδικοφανής προσφυγή του κατά της ΙΡ/161792/30.07.2021 απόφασης του Περιφερειακού Γραφείου Ασύλου (Π.Γ.Α.) Λέσβου. Με την τελευταία αυτή απόφαση είχε απορριφθεί η από 13.07.2021 αίτησή του για παροχή διεθνούς προστασίας, ως απαράδεκτη κατ' άρθρο 84 του Ν.4939/2019, και διατάχθηκε η επανεισδοχή του στην Τουρκία.

3. Επειδή, νομίμως χώρησε η συζήτηση της υπόθεσης παρά την απουσία του καθ' ου Υπουργού, στον οποίο κοινοποιήθηκαν νομίμως και εμπροθέσμως αντίγραφα της από 06.02.2025 πράξης ορισμού δικασίμου (βλ. το από 18.02.2025 αποδεικτικό επίδοσης του Αρχιφύλακα Ιωάννη Κοκτσίδα).

4. Επειδή, με το από 13.02.2026 υπόμνημα που κατέθεσε ο αιτών μετά τη συζήτηση της υπόθεσης, εντός της χορηγηθείσας από το Δικαστήριο προθεσμίας, προβάλλει ότι, παρά την έκδοση της 719344/2022/30.11.2022 μεταγενέστερης απόφασης του Περιφερειακού Γραφείου Ασύλου Λέσβου, με την

οποία αναγνωρίστηκε ως πρόσφυγας, η προσβαλλόμενη απόφαση, με την οποία είχε απορριφθεί, ως απαράδεκτη, η αρχική από 13.07.2021 αίτησή του για τη χορήγηση διεθνούς προστασίας, εξακολουθεί να επάγεται για αυτόν δυσμενείς έννομες συνέπειες, οι οποίες δεν μπορούν να αρθούν παρά μόνο με την ακύρωσή της. Ο αιτών προβάλλει, ειδικότερα, ότι μόνο με την ακύρωση της προσβαλλομένης απόφασης, με την οποία τερματίστηκε η διαδικασία εξέτασης του αρχικού αιτήματός του και την τυχόν αναδρομική αναγνώρισή του ως πρόσφυγα, κατόπιν νέας κρίσης της Διοίκησης, ήδη από τον χρόνο υποβολής της αίτησής του για χορήγηση διεθνούς προστασίας (13.07.2021), θα είναι δυνατή η προσμέτρηση του σχετικού χρονικού διαστήματος παραμονής τους στην Ελλάδα για τη θεμελίωση των χρονικών προϋποθέσεων που τάσσονται κατά τις διατάξεις των άρθρων 144 του ν. 5038/2023 (Α'81) και 5 παρ. 1 περ. δ' του ν. 3284/2004 (Α'217), για τη λήψη άδειας διαμονής επί μακρόν διαμένοντος αφενός και την πολιτογράφησή τους αφετέρου. Ενόψει των ανωτέρω ισχυρισμών του αιτούντος, διατηρείται το έννομο συμφέρον του για την ακύρωση της προσβαλλομένης απόφασης (βλ. 1049-1052/2025 αποφάσεις της Ολομέλειας του Συμβουλίου της Επικρατείας, σκ. 16). Ενόψει τούτου και δεδομένου ότι η κρινόμενη αίτηση έχει ασκηθεί και κατά τα λοιπά παραδεκτώς, είναι περαιτέρω εξεταστέα στην ουσία.

5. Επειδή, στο άρθρο 78 παρ. 1 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ) προβλέπεται ότι η Ένωση αναπτύσσει κοινή πολιτική στους τομείς του ασύλου, της επικουρικής προστασίας και της προσωρινής προστασίας, με στόχο να παρέχεται το κατάλληλο καθεστώς σε οποιονδήποτε υπήκοο τρίτης χώρας χρήζει διεθνούς προστασίας και να εξασφαλίζεται η τήρηση της αρχής της μη επαναπροώθησης. Παραλλήλως και ο Χάρτης Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (βλ. ενοποιημένη απόδοση: ΕΕ C 202 της 7.6.2016) ορίζει στο άρθρο 18 ότι «Το δικαίωμα ασύλου διασφαλίζεται τηρουμένων των κανόνων της Σύμβασης της Γενεύης της 28ης Ιουλίου 1951 και του Πρωτοκόλλου της 31ης Ιανουαρίου 1967 περί του καθεστώτος των προσφύγων και σύμφωνα με τη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση και τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης ...». Βάσει δε των οριζόμενων στην παράγραφο 2 του ως άνω άρθρου 78 της ΣΛΕΕ εκδόθηκαν, μεταξύ άλλων, οι Οδηγίες 2011/95/ΕΕ «σχετικά με τις απαιτήσεις για την αναγνώριση των υπηκόων τρίτων χωρών ή των απάτριδων ως δικαιούχων διεθνούς προστασίας, για ένα ενιαίο καθεστώς για τους πρόσφυγες ή για τα άτομα που δικαιούνται επικουρική προστασία και για το περιεχόμενο της παρεχόμενης προστασίας (αναδιτύπωση)» (ΕΕ L 337) και 2013/32/ΕΕ «σχετικά με τις κοινές διαδικασίες για τη χορήγηση και ανάκληση του καθεστώτος διεθνούς προστασίας (αναδιτύπωση)» (ΕΕ L 180). Με τη δεύτερη από τις ανωτέρω Οδηγίες προβλέφθηκαν περαιτέρω, σε σχέση με την προϊσχύσασα οδηγία 2005/85/ΕΕ (ΕΕ L 326), απαιτήσεις για τις διαδικασίες χορήγησης και ανάκλησης διεθνούς προστασίας κατά την έννοια της Οδηγίας 2011/95/ΕΕ, ενόψει της δημιουργίας κοινής διαδικασίας ασύλου στην Ευρωπαϊκή Ένωση, προς τον σκοπό του περιορισμού των δευτερογενών μετακινήσεων των αιτούντων διεθνή προστασία μεταξύ των κρατών μελών, όταν αυτές οφείλονται στις διαφορές των νομικών πλαισίων, και της δημιουργίας ισοδύναμων συνθηκών για την εφαρμογή της οδηγίας 2011/95/ΕΕ στα κράτη μέλη. Με την εν λόγω Οδηγία 2013/32/ΕΕ επιβάλλεται στα κράτη μέλη, μεταξύ άλλων, η υποχρέωση ταχείας, ενδεδειγμένης και κατ' αρχήν επί της ουσίας εξέτασης των αιτήσεων παροχής διεθνούς προστασίας. Συγκεκριμένα, το άρθρο 31 παρ. 2 της εν λόγω Οδηγίας διαλαμβάνει τα ακόλουθα: «Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι η διαδικασία εξέτασης [της αίτησης διεθνούς προστασίας] ολοκληρώνεται το ταχύτερο δυνατό με την επιφύλαξη κατάλληλης και πλήρους εξέτασης». Περαιτέρω, όμως, με το άρθρο 33 της ίδιας Οδηγίας προβλέπονται, μεταξύ των άλλων, τα εξής: «1. Πέραν των περιπτώσεων κατά τις οποίες μια αίτηση δεν εξετάζεται σύμφωνα με τις διατάξεις του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 604/2013, τα κράτη μέλη δεν οφείλουν να εξετάζουν εάν ο αιτών πληροί τις προϋποθέσεις για διεθνή προστασία σύμφωνα με την οδηγία 2011/95/ΕΕ όταν μια αίτηση θεωρείται ως απαράδεκτη δυνάμει του παρόντος άρθρου. 2. Τα κράτη μέλη μπορούν να θεωρήσουν αίτηση για διεθνή προστασία ως απαράδεκτη μόνο εάν: α) ... β) ... γ) μια χώρα που δεν είναι κράτος μέλος θεωρείται ως ασφαλής τρίτη χώρα για τον αιτούντα, σύμφωνα με το άρθρο 38·δ) ...». Κατά τα προβλεπόμενα δε στη σχετική με τις «ασφαλείς τρίτες χώρες» διάταξη του άρθρου 38 της Οδηγίας, «1. Τα κράτη μέλη μπορούν να εφαρμόζουν την έννοια των ασφαλών τρίτων

χωρών μόνο εφόσον οι αρμόδιες αρχές κρίνουν ότι η μεταχείριση του αιτούντος διεθνή προστασία στην οικεία τρίτη χώρα θα πληροί τα εξής κριτήρια: α) δεν απειλούνται η ζωή και η ελευθερία λόγω φυλής, θρησκείας, ιθαγένειας, κοινωνικής τάξης ή πολιτικών πεποιθήσεων· β) δεν υπάρχει κίνδυνος σοβαρής βλάβης, όπως ορίζεται στην οδηγία 2011/95/ΕΕ γ) τηρείται η αρχή της μη επαναπροώθησης σύμφωνα με τη σύμβαση της Γενεύης· δ) τηρείται η απαγόρευση απομάκρυνσης κατά παράβαση του δικαιώματος αποφυγής των βασανιστηρίων και της σκληρής, απάνθρωπης ή ταπεινωτικής μεταχείρισης, όπως ορίζεται στο διεθνές δίκαιο· και ε) υπάρχει η δυνατότητα να ζητηθεί το καθεστώς του πρόσφυγα και, στην περίπτωση που ο αιτών αναγνωρισθεί ως πρόσφυγας, να του χορηγηθεί προστασία σύμφωνα με τη σύμβαση της Γενεύης. 2. Η εφαρμογή της έννοιας της ασφαλούς τρίτης χώρας υπόκειται στους κανόνες του εθνικού δικαίου, περιλαμβανομένων: α) των κανόνων που απαιτούν σύνδεσμο μεταξύ του αιτούντος και της οικείας τρίτης χώρας, βάσει του οποίου θα ήταν εύλογο για τον αιτούντα να μεταβεί στη συγκεκριμένη χώρα· β) των κανόνων σχετικά με τη μεθοδολογία που πρέπει να ακολουθούν οι αρμόδιες αρχές προκειμένου να κρίνουν ότι η έννοια της ασφαλούς τρίτης χώρας μπορεί να εφαρμοσθεί σε συγκεκριμένη χώρα ή συγκεκριμένο αιτούντα. Η μεθοδολογία αυτή περιλαμβάνει μια εξατομικευμένη εξέταση του ασφαλούς χαρακτήρα της χώρας για συγκεκριμένο αιτούντα και/ή τον εθνικό χαρακτηρισμό των χωρών που θεωρούνται ως γενικά ασφαλείς γ) των κανόνων σύμφωνα με το διεθνές δίκαιο οι οποίοι επιτρέπουν να εξετάζεται χωριστά κατά πόσον η οικεία τρίτη χώρα είναι ασφαλής για συγκεκριμένο αιτούντα και οι οποίοι επιτρέπουν, τουλάχιστον, στον αιτούντα να προσβάλει την εφαρμογή της έννοιας της ασφαλούς τρίτης χώρας επικαλούμενος ως λόγο το γεγονός ότι η τρίτη χώρα δεν είναι ασφαλής υπό τις συγκεκριμένες συνθήκες στις οποίες ευρίσκεται. Ο αιτών έχει επίσης τη δυνατότητα να αμφισβητήσει την ύπαρξη συνδέσμου μεταξύ αυτού και της τρίτης χώρας σύμφωνα με το στοιχείο α). 3. Κατά την εφαρμογή απόφασης που βασίζεται αποκλειστικά στο παρόν άρθρο, τα κράτη μέλη: α) ενημερώνουν σχετικά τον αιτούντα· και β) του χορηγούν έγγραφο με το οποίο ενημερώνονται οι αρχές της εν λόγω τρίτης χώρας, στη γλώσσα της χώρας αυτής, ότι η αίτηση δεν έχει εξετασθεί επί της ουσίας. 4. Όταν η τρίτη χώρα δεν επιτρέπει στον αιτούντα να εισέλθει στο έδαφός της, τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε αυτός να έχει πρόσβαση σε διαδικασία σύμφωνα με τις βασικές αρχές και εγγυήσεις που περιγράφονται στο κεφάλαιο II. 5. Τα κράτη μέλη ενημερώνουν περιοδικώς την Επιτροπή σχετικά με τις χώρες έναντι των οποίων εφαρμόζεται η αρχή αυτή σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου». Τέλος, το άρθρο 46 της Οδηγίας («Δικαίωμα πραγματικής προσφυγής») ορίζει, στην παράγραφο 1 στοιχείο α' σημείο ii, ότι: «Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε οι αιτούντες να έχουν δικαίωμα πραγματικής προσφυγής ενώπιον δικαστηρίου κατά των ακόλουθων αποφάσεων: α) απόφαση επί της αιτήσεως διεθνούς προστασίας, περιλαμβανομένων των αποφάσεων: i) ... ii) με τις οποίες η αίτηση κρίνεται ως απαράδεκτη σύμφωνα με το άρθρο 33 παράγραφος 2, iii) ...».

6. Επειδή, η Οδηγία 2013/32/ΕΕ μεταφέρθηκε στην εσωτερική έννομη τάξη αρχικά με τον ν. 4375/2016 (Α' 51) και εν συνεχεία με το τρίτο μέρος (άρθρα 62 έως 107) του ν. 4636/2019 «Περί Διεθνούς Προστασίας και άλλες διατάξεις» (Α' 169), το οποίο κωδικοποιήθηκε με τον ν. 4939/2022 (Α' 111). Με το άρθρο 84 του ν. 4636/2019 (άρθρο 89 ν. 4939/2022), με το οποίο μεταφέρθηκε στο εσωτερικό δίκαιο το μνημονευθέν άρθρο 33 της οδηγίας 2013/32/ΕΕ, ορίστηκαν, μεταξύ άλλων, τα εξής: «1. Οι Αρχές Απόφασης, με σχετική απόφαση, απορρίπτουν αίτηση διεθνούς προστασίας ως απαράδεκτη, εφόσον: α. ..., β. ..., γ. ... ή δ. μία χώρα, που δεν είναι κράτος μέλος, θεωρείται ως ασφαλής τρίτη χώρα για τον αιτούντα, σύμφωνα με το άρθρο 86 του παρόντος, ή ε. ... 2. ...». Περαιτέρω, με το άρθρο 86 του ν. 4636/2019 (άρθρο 91 ν. 4939/2022), μεταφέρθηκε το άρθρο 38 της οδηγίας 2013/32/ΕΕ, ως εξής: «1. Μια χώρα θεωρείται ως ασφαλής τρίτη χώρα για έναν συγκεκριμένο αιτούντα, όταν πληρούνται σωρευτικά τα εξής κριτήρια: α. δεν απειλούνται η ζωή και η ελευθερία του λόγω φυλής, θρησκείας, εθνικότητας, συμμετοχής σε ιδιαίτερη κοινωνική ομάδα ή πολιτικών πεποιθήσεων, β. η χώρα αυτή τηρεί την αρχή της μη επαναπροώθησης, σύμφωνα με τη Σύμβαση της Γενεύης, γ. δεν υπάρχει κίνδυνος σοβαρής βλάβης για τον αιτούντα κατά το άρθρο 15 του παρόντος νόμου, δ. η χώρα αυτή απαγορεύει την απομάκρυνση κάποιου, σε χώρα όπου κινδυνεύει να υποστεί βασανιστήρια ή σκληρή, απάνθρωπη ή ταπεινωτική

μεταχείριση ή τιμωρία, όπως ορίζεται στο διεθνές δίκαιο, ε. υπάρχει δυνατότητα να ζητηθεί το καθεστώς του πρόσφυγα και, στην περίπτωση που ο αιτών αναγνωρισθεί ως πρόσφυγας, να του χορηγηθεί προστασία σύμφωνα με τη Σύμβαση της Γενεύης και στ. ο αιτών έχει σύνδεσμο με την εν λόγω τρίτη χώρα, βάσει του οποίου θα ήταν εύλογο για αυτόν να μεταβεί σε αυτή. Η διέλευση του αιτούντος από τρίτη χώρα μπορεί, σε συνδυασμό με συγκεκριμένες περιστάσεις που τον αφορούν, ιδίως (α) τον χρόνο παραμονής του σε αυτή, (β) ενδεχόμενη επαφή ή αντικειμενική και υποκειμενική δυνατότητα επαφής με τις αρχές, για πρόσβαση σε εργασία ή χορήγηση δικαιώματος διαμονής, (γ) ενδεχόμενη, προηγούμενη της διέλευσης, διαμονή όπως ενδεικτικά επισκέψεις μακράς διάρκειας ή σπουδές, (δ) ύπαρξη οποιωνδήποτε ακόμη και μακρινών συγγενικών δεσμών, (ε) ύπαρξη κοινωνικών ή επαγγελματικών ή πολιτιστικών σχέσεων, (στ) ύπαρξη ιδιοκτησίας, (ζ) σύνδεση με ευρύτερη κοινότητα, (η) γνώση της οικείας γλώσσας, (θ) γεωγραφική εγγύτητα της χώρας καταγωγής, να θεωρηθεί ως σύνδεσμος του αιτούντος με την τρίτη χώρα, βάσει του οποίου θα ήταν εύλογο για αυτόν να μεταβεί σε αυτή. 2. Η συνδρομή των ως άνω κριτηρίων εξετάζεται ανά περίπτωση και για κάθε αιτούντα ξεχωριστά, εκτός αν η τρίτη χώρα έχει χαρακτηριστεί ως γενικά ασφαλής και εμπεριέχεται στον εθνικό κατάλογο ασφαλών τρίτων χωρών. Στην τελευταία αυτή περίπτωση ο αιτών διεθνή προστασία, δύναται να αντικρούει την εφαρμογή της έννοιας της ασφαλούς τρίτης χώρας, επικαλούμενος ως λόγο το γεγονός ότι, η τρίτη χώρα δεν είναι ασφαλής υπό τις συγκεκριμένες συνθήκες στις οποίες αυτός ευρίσκεται. 3. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Προστασίας του Πολίτη και Εξωτερικών, η οποία εκδίδεται κατόπιν εισήγησης του Διευθυντή της Υπηρεσίας Ασύλου, καθορίζονται οι τρίτες χώρες που χαρακτηρίζονται ασφαλείς, σύμφωνα με το παρόν άρθρο, για ορισμένες κατηγορίες αιτούντων άσυλο, ανάλογα με τα χαρακτηριστικά τους (φυλετικά, θρησκευτικά, κ.ά.) για τους σκοπούς της εξέτασης αιτήσεων διεθνούς προστασίας. Τα στοιχεία (εσωτερικό νομοθετικό καθεστώς της τρίτης χώρας, διμερείς ή πολυμερείς διακρατικές συμφωνίες ή συμφωνίες της τρίτης χώρας με την Ευρωπαϊκή Ένωση, καθώς και εσωτερική πρακτική), που λαμβάνονται υπόψη για την έκδοση της ανωτέρω Κοινής Υπουργικής Απόφασης, πρέπει να είναι επίκαιρα και να προέρχονται από έγκυρες πηγές ενημέρωσης, ιδίως από επίσημες διπλωματικές πηγές της ημεδαπής και της αλλοδαπής, την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Υποστήριξης για το Άσυλο, τη νομοθεσία των λοιπών κρατών – μελών σε σχέση με την έννοια των ασφαλών τρίτων χωρών, το Συμβούλιο της Ευρώπης, την Ύπατη Αρμοστεία των Ηνωμένων Εθνών για τους Πρόσφυγες. Ο καθορισμός επανεξετάζεται υποχρεωτικά τον Νοέμβριο κάθε έτους. Αν διαπιστώνεται σημαντική αλλαγή της κατάστασης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων σε χώρα που έχει χαρακτηριστεί ως ασφαλής τρίτη χώρα, ο χαρακτηρισμός επανεξετάζεται το ταχύτερο δυνατό και προ της παρέλευσης έτους, κατά το προηγούμενο εδάφιο. Για κάθε απόφαση χαρακτηρισμού ενημερώνεται η Ευρωπαϊκή Επιτροπή. 4. Σε περίπτωση έκδοσης απόφασης που βασίζεται αποκλειστικά στο παρόν άρθρο, οι Αρμόδιες Αρχές Παραλαβής, ενημερώνουν σχετικά τον αιτούντα και του χορηγούν έγγραφο, με το οποίο ενημερώνονται οι αρχές της εν λόγω τρίτης χώρας ότι η αίτηση δεν έχει εξεταστεί επί της ουσίας. 5. Όταν η ως άνω τρίτη χώρα δεν επιτρέπει στον αιτούντα να εισέλθει στο έδαφός της, η αίτησή του εξετάζεται επί της ουσίας από τις Αρμόδιες Αρχές Απόφασης. 6. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ενημερώνεται σε ετήσια βάση από τις αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Εξωτερικών για τις χώρες που χαρακτηρίζονται ασφαλείς σύμφωνα με το παρόν άρθρο». Εξάλλου, κατά το άρθρο 92 παρ. 1 του ν. 4636/2019 (άρθρο 97 παρ. 1 του ν. 4939/2022), με το οποίο μεταφέρθηκε στην εσωτερική έννομη τάξη το άρθρο 46 της οδηγίας 2013/32/ΕΕ, ο ενδιαφερόμενος δικαιούται να ασκήσει προσφυγή ενώπιον της οικείας Ανεξάρτητης Επιτροπής Προσφυγών, μεταξύ άλλων (περ. δ΄) και «κατά της απόφασης που απορρίπτει αίτηση διεθνούς προστασίας ως απαράδεκτη, σύμφωνα με το άρθρο 84», δηλαδή κατά της απόφασης με την οποία η αίτηση απορρίπτεται κατ' εφαρμογή της έννοιας της ασφαλούς τρίτης χώρας. Οι εκδιδόμενες δε επί της προσφυγής αποφάσεις των Ανεξάρτητων Επιτροπών υπόκεινται σε προσβολή με αίτηση ακύρωσης ενώπιον του αρμόδιου διοικητικού πρωτοδικείου, σύμφωνα με το άρθρο 108 παρ. 1 του ν. 4636/2019 και το άρθρο 114 του ν. 4939/2022.

7. Επειδή, ήδη ισχύουν οι διατάξεις των άρθρων 89 και 91 του ν. 4939/2022 (Α΄111) περί απαράδεκτων αιτήσεων και ασφαλών τρίτων χωρών, αντιστοίχως, οι οποίες έχουν ταυτόσημο, κατά βάση, περιεχόμενο

με αυτές των άρθρων 84 και 86 του ν. 4636/2019 που παρατέθηκαν ανωτέρω. Εξάλλου, κατά το άρθρο 97 του ν. 4939/2022, ο ενδιαφερόμενος δικαιούται να ασκήσει προσφυγή ενώπιον της Ανεξάρτητης Αρχής Προσφυγών, μεταξύ άλλων (περ. δ'), και «κατά της απόφασης που απορρίπτει αίτηση διεθνούς προστασίας ως απαράδεκτη, σύμφωνα με το άρθρο 89», δηλαδή και κατά της απόφασης, με την οποία η αίτηση απορρίπτεται κατ' εφαρμογή της έννοιας της ασφαλούς τρίτης χώρας. Οι εκδιδόμενες δε επί της προσφυγής αποφάσεις των Ανεξάρτητων Επιτροπών υπόκεινται σε προσβολή με αίτηση ακυρώσεως ενώπιον του αρμόδιου διοικητικού πρωτοδικείου (άρθρο 114 παρ. 1 του ν. 4939/2022).

8. Επειδή, κατ' επίκληση του προεκτεθέντος άρθρου 86 του ν. 4636/2019, και ιδίως των παραγράφων 2 και 3 αυτού, σε συνέχεια της 8815/14.5.2021 εισήγησης του Διοικητή της Υπηρεσίας Ασύλου, εκδόθηκε η κοινή απόφαση 42799/3.6.2021 του Αναπληρωτή Υπουργού Εξωτερικών και του Υπουργού Μετανάστευσης και Ασύλου, με τίτλο «Καθορισμός τρίτων χωρών που χαρακτηρίζονται ως ασφαλείς και κατάρτιση εθνικού καταλόγου, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 86 του ν. 4636/2019 (Α' 169)» (Β' 2425/7.6.2021). Με την εν λόγω κοινή υπουργική απόφαση (κ.υ.α.) αποφασίστηκε η «κατάρτιση εθνικού καταλόγου ασφαλών τρίτων χωρών, με την περιλήψη σε αυτόν της Τουρκίας ως ασφαλούς τρίτης χώρας, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 86 του ν. 4636/2019» για τους αιτούντες διεθνή προστασία με χώρα καταγωγής τη Συρία, το Αφγανιστάν, το Πακιστάν, το Μπαγκλαντές και τη Σομαλία. Κατόπιν της 438958/7.12.2021 νεότερης εισήγησης του Διοικητή της Υπηρεσίας Ασύλου και της –κατά τα αναφερόμενα στην εισήγηση αυτήν- «επανεξέτασης και επικαιροποίησης των στοιχείων» στα οποία είχε στηριχθεί η αρχική πράξη 42799/3.6.2021, εκδόθηκε, κατ' επίκληση των ως άνω διατάξεων του ν. 4636/2019, η κοινή απόφαση 458568/15.12.2021 των ιδίων Υπουργών («Τροποποίηση της υπ' αρ. 42799/ 03.06.2021 κοινής απόφασης των Υπουργών Εξωτερικών και Μετανάστευσης και Ασύλου ...», Β' 5949/16.12.2021), με την οποία αφενός χαρακτηρίστηκε εκ νέου η Τουρκία ως ασφαλής τρίτη χώρα για τις ανωτέρω κατηγορίες αιτούντων διεθνή προστασία και αφετέρου αποφασίστηκε η ένταξη στον εθνικό κατάλογο ασφαλών τρίτων χωρών, της Αλβανίας και της Βόρειας Μακεδονίας όσον αφορά άλλες κατηγορίες αιτούντων διεθνή προστασία. Ακολούθως, εκδόθηκε η κοινή απόφαση 734214/6.12.2022 του Αναπληρωτή Υπουργού Εξωτερικών και του Υπουργού Μετανάστευσης και Ασύλου με τίτλο «Καθορισμός τρίτων χωρών που χαρακτηρίζονται ως ασφαλείς και κατάρτιση εθνικού καταλόγου, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 91 του ν. 4939/2022 (Α' 111)» (Β' 6250/ 12.12.2022), στο άρθρο μόνο της οποίας ορίστηκε ότι η κ.υ.α. 42799/ 3.6.2021, όπως τροποποιήθηκε με την κ.υ.α. 458568/15.12.2021, κατόπιν επανεξέτασης των στοιχείων, εξακολουθεί να ισχύει.

9. Επειδή, εξάλλου, το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Δ.Ε.Ε.) (Τέταρτο Τμήμα), στο πλαίσιο των προδικαστικών ερωτημάτων που υποβλήθηκαν ενώπιόν του με την 746/2023 απόφαση της Ολομέλειας του Συμβουλίου της Επικρατείας, ως προς την έννοια του άρθρου 38 της οδηγίας 2013/32/ΕΕ, εξέδωσε την από 4.10.2024 απόφασή του (υπόθεση C-134/23, Ελληνικό Συμβούλιο για τους Πρόσφυγες και Υποστήριξη Προσφύγων στο Αιγαίο, ΕΥ:C:2024:838). Με την τελευταία δέχθηκε, μεταξύ άλλων, ότι από τις διατάξεις του ως άνω άρθρου της οδηγίας συνάγεται ότι «σε περίπτωση που διαπιστώνεται ότι η τρίτη χώρα η οποία έχει χαρακτηριστεί από κράτος μέλος ως γενικώς ασφαλής δεν αποδέχεται, εν τοις πράγμασι, την εισδοχή ή την επανεισδοχή των ενδιαφερομένων αιτούντων διεθνή προστασία, το εν λόγω κράτος μέλος δεν δύναται να απορρίπτει τις αιτήσεις τους διεθνούς προστασίας ως απαράδεκτες, επί τη βάση του άρθρου 33, παράγραφος 2, στοιχείο γ', της οδηγίας 2013/32. Περαιτέρω, το εν λόγω κράτος μέλος δεν δύναται να αναβάλλει, αδικαιολόγητα, την εξέταση των αιτήσεων αυτών και οφείλει, μεταξύ άλλων, να μεριμνά ώστε η εν λόγω εξέταση να διεξάγεται σε ατομική βάση, σύμφωνα με το άρθρο 10, παράγραφος 3, στοιχείο α', της ίδιας οδηγίας και τηρουμένων των προθεσμιών που ορίζονται στο άρθρο 31 αυτής» (σκέψη 54). Όπως δε κρίθηκε με τις 1049-1052/2025 αποφάσεις της Ολομέλειας του Συμβουλίου της Επικρατείας, λαμβανομένου υπόψη ότι δεν προκύπτει ότι πραγματοποιείται η επανεισδοχή στην Τουρκία των αιτούντων διεθνή προστασία, των οποίων τα αιτήματα έχουν απορριφθεί ως απαράδεκτα για τον λόγο της «ασφαλούς τρίτης χώρας», αλλά, αντιθέτως, όπως ρητώς αναφέρεται

στο από 3.12.2021 υπηρεσιακό σημείωμα του Τμήματος Διαδικασιών και Εκπαίδευσης της Υπηρεσίας Ασύλου (σελ. 8), το οποίο συνοδεύει την 438958/21/7.12.2021 εισήγηση του Διοικητή της Υπηρεσίας Ασύλου, στην συνέχεια της οποίας εκδόθηκε η Κ.Υ.Α. 42799/3.6.2021, «Από τον Μάρτιο του 2020 έως και σήμερα [δηλαδή για διάστημα που υπερβαίνει τους είκοσι μήνες] οι επιστροφές από την Ελλάδα στην Τουρκία έχουν παγώσει», χωρίς μάλιστα διάκριση ως προς τη νομική βάση (διεθνείς συμφωνίες ή κοινή δήλωση Ευρωπαϊκής Ένωσης και Τουρκίας, κατά τα προαναφερθέντα) δυνάμει της οποίας διατάσσονται οι επιστροφές (ΣΤΕ Ολομ. 746/2023 και 177/2023), οι αρμόδιες ελληνικές αρχές δεν μπορούν, σύμφωνα με τα κριθέντα με την από 4.10.2024 απόφαση του Δ.Ε.Ε. (βλ. σκέψη 54 της εν λόγω αποφάσεως), να απορρίπτουν ως απαράδεκτα τα αιτήματα για τη χορήγηση διεθνούς προστασίας κατ' επίκληση του λόγου απαραδέκτου του άρθρου 84 παρ. 1 περ. δ' του ν. 4636/2019 (άρθρ. 33 παρ. 2 στοιχ. γ', της οδηγίας 2013/32/ΕΕ), με την αιτιολογία ότι η Τουρκία αποτελεί ασφαλή τρίτη χώρα για τους αιτούντες, αλλά οφείλουν να εξετάζουν τα σχετικά αιτήματα σε ατομική βάση, δηλαδή να εξετάζουν τα αιτήματα επί της ουσίας, εάν δεν συντρέχει άλλος λόγος απαραδέκτου. Τούτο δε προκειμένου να εξυπηρετείται ο επιδιωκόμενος από τις διατάξεις της Οδηγίας 2013/32/ΕΕ σκοπός της ταχείας εξέτασης των αιτήσεων διεθνούς προστασίας και να διασφαλίζεται η πρακτική αποτελεσματικότητα του δικαιώματος που κατοχυρώνεται στο άρθρο 18 του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη χορήγηση διεθνούς προστασίας στα πρόσωπα που πληρούν τις καθοριζόμενες στις οικείες διατάξεις προϋποθέσεις.

10. Επειδή, στην προκείμενη περίπτωση, από τα στοιχεία της οικογραφίας, προκύπτουν τα εξής: Ο αιτών, κατά δήλωσή του, πολίτης Αφγανιστάν, κατέθεσε στις 13.07.2021 αίτηση διεθνούς προστασίας στο Περιφερειακό Γραφείο Ασύλου (Π.Γ.Α.) Λέσβου. Κατά την προφορική του συνέντευξη στις 19.07.2021, δήλωσε ότι κινδυνεύει στο Αφγανιστάν, επειδή είναι Χαζάρα Σιίτης Μουσουλμάνος και τούτο τον καθιστά εχθρό του σκληρού Ισλάμ και ότι θεωρείται εχθρός των Ταλιμπάν, οι οποίοι τον έχουν στοχοποιήσει και μάλιστα σε μία συγκυρία, κατά την οποία αυτοί είναι πιο δυνατοί από ποτέ, από το 2001 μέχρι σήμερα. Επίσης, δήλωσε ότι κατά την διέλευση των συνόρων Ιράν-Τουρκίας, οι τούρκικες Αρχές πυροβόλησαν δύο Αφγανούς και έναν Κούρδο, καθώς και ότι στην Τουρκία τον συνέλαβαν, τον οδήγησαν σε ένα camp, όπου διέμεινε για 2 μήνες και 13 ημέρες και στη συνέχεια έλαβε έγγραφο απέλασης, με το οποίο του δόθηκε προθεσμία 10 ημερών για να εγκαταλείψει την Τουρκία. Επιπλέον, ο αιτών δήλωσε ότι στην Τουρκία δεν είχε πρόσβαση σε υγειονομική περίθαλψη και παρ' ότι προσπάθησε να αποκτήσει έγγραφα νόμιμης διαμονής, αρνήθηκαν να του δώσουν, επειδή είναι Αφγανός από τη φυλή Ουζμπέκ. Τέλος, ανέφερε ότι εάν επιστρέψει στην Τουρκία δεν θα έχει δικαίωμα να εισέλθει, καθώς υπάρχει απόφαση απέλασης σε βάρος του και λόγω της εθνικότητάς και της φυλετικής του καταγωγής δεν θα του δώσουν έγγραφα. Με την 161792/30.07.2021 απόφαση του Π.Γ.Α. Λέσβου η ανωτέρω αίτηση απορρίφθηκε, ως απαράδεκτη, κατ' άρθρο 84 του ν.4636/2019, καθώς θεωρήθηκε ότι η Τουρκία είναι "ασφαλής τρίτη χώρα" για τον αιτούντα και διατάχθηκε η επανεισδοχή του στη χώρα αυτή. Κατά της απόφασης αυτής, ο αιτών άσκησε την από 25.08.2021 ενδικοφανή προσφυγή ενώπιον της 12ης Επιτροπής Προσφυγών. Ακολούθως, η Επιτροπή, αφού μελέτησε όλα τα στοιχεία του ατομικού του φακέλου, τους προβληθέντες εκ μέρους του ισχυρισμούς και τη γενικότερη κατάσταση στην Τουρκία, με την προσβαλλόμενη απόφασή της απέρριψε την προσφυγή του ως απαράδεκτη, καθώς και το αίτημά του περί παραμονής στη χώρα κατ' άρθρο 104 του ν. 4636/2019. Ειδικότερα, κατά το σκεπτικό της Επιτροπής, αφού ελήφθη υπόψη το νομικό πλαίσιο στην Τουρκία, με το οποίο ρυθμίζεται το καθεστώς προστασίας που χορηγείται στους αιτούντες άσυλο, το ότι στην Τουρκία στην περίπτωση πολιτών τρίτων χωρών αιτούντων άσυλο, που χορηγείται προσφυγικό καθεστώς, εξασφαλίζεται πρόσβαση σε υγειονομική περίθαλψη, εκπαίδευση, εργασία και κοινωνική ασφάλιση, χωρίς να προκύπτει κάποιος περιορισμός ή αποκλεισμός ειδικά, για τους πολίτες Αφγανιστάν και ότι σύμφωνα με το άρθρο 4 του Τουρκικού Νόμου για τους Αλλοδαπούς και τη Διεθνή Προστασία οι αιτούντες διεθνή προστασία έχουν γενικό δικαίωμα να παραμείνουν στη Τουρκία, δεν έκανε δεκτούς τους ισχυρισμούς του αιτούντος ότι η Τουρκία δεν παρέχει πρόσβαση σε διαδικασία αίτησης ασύλου σε αιτούντες Αφγανικής καταγωγής και στην υγειονομική περίθαλψη. Περαιτέρω, η

Επιτροπή, αφού έλαβε υπόψη της, ότι η Τουρκία τηρεί την αρχή της μη επαναπροώθησης, σύμφωνα με τη Σύμβαση της Γενεύης και ότι δεν βρέθηκαν στοιχεία που να συνηγορούν υπέρ της συστηματικής παραβίασης της εν λόγω αρχής από τις τουρκικές αρχές, ικανά να οδηγήσουν στο συμπέρασμα ότι παν πρόσωπο που επιστρέφεται στη χώρα αυτή εκτίθεται σε κίνδυνο απομάκρυνσης σε χώρα, όπου κινδυνεύει με βασανιστήρια ή απάνθρωπη ή εξευτελιστική μεταχείριση, ότι ο σύνδεσμος του αιτούντος με την Τουρκία είναι επαρκής ενόψει της δίμηνης διαμονής του εκεί, ότι η χώρα αυτή είναι μουσουλμανική, με κύρια θρησκεία το Ισλάμ, και ότι η αυτή βρίσκεται γεωγραφικά πλησίον της χώρας καταγωγής του, θεώρησε ότι πληρούνται οι προϋποθέσεις του άρθρου 86 του ν.4636/2019, ώστε η Τουρκία να χαρακτηριστεί «ασφαλής τρίτη χώρα» για τον αιτούντα. Κατ' ακολουθία, η Επιτροπή απέρριψε την προσφυγή αυτού, ως αβάσιμη, και το συναφές αίτημα παραμονής/αναστολής και διέταξε την επανεισδοχή του στην Τουρκία.

11. Επειδή, με την κρινόμενη αίτηση, όπως αναπτύσσεται με το προαναφερόμενο από 13.02.2026 υπόμνημα νομίμως κατατεθέν επ' αυτής υπόμνημα, ο αιτών αμφισβητεί τη νομιμότητα της προσβαλλόμενης απόφασης και ζητεί την ακύρωσή της, προβάλλοντας, μεταξύ άλλων, ότι ενόψει του ότι οι τουρκικές αρχές έχουν αναστείλει τις επανεισδοχές αιτούντων διεθνή προστασία από την Ελλάδα, ήδη από τον Μάρτιο του 2020, χωρίς προοπτική μεταβολής της κατάστασης αυτής, όφειλε η Διοίκηση να εξετάσει τη δυνατότητα πραγματικής επανεισδοχής του στην Τουρκία και να προβεί σε εξατομικευμένη κρίση και, ως εκ τούτου, μη νομίμως απορρίφθηκε με την προσβαλλόμενη απόφαση η αίτησή του για χορήγηση διεθνούς προστασίας, ως απαράδεκτη, σε δεύτερο βαθμό και η προσφυγή του, ως αβάσιμη, με την αιτιολογία ότι η Τουρκία αποτελεί για αυτόν ασφαλή τρίτη χώρα και ότι δεν ανατράπηκε από τον αιτούντα το σχετικό τεκμήριο.

12. Επειδή, με τα δεδομένα αυτά, ενόψει των κριθέντων με την από 4.10.2024 απόφασή του Δ.Ε.Ε. (υπόθεση C-134/23, Ελληνικό Συμβούλιο για τους Πρόσφυγες και Υποστήριξη Προσφύγων στο Αιγαίο) και τις 1049-1052/2025 αποφάσεις της Ολομέλειας του Συμβουλίου της Επικρατείας, εφόσον κατά τον χρόνο έκδοσης της προσβαλλόμενης απόφασης ήταν ήδη γνωστό στις ελληνικές αρχές ότι η Τουρκία έχει αναστείλει επί μακρόν και για αόριστο χρονικό διάστημα τις επανεισδοχές αιτούντων διεθνή προστασία στο έδαφός της, παρά τη νομική υποχρέωση που υπέχει και χωρίς να διαφαίνεται προοπτική μεταβολής της στάσης που έχει υιοθετήσει ως προς το ζήτημα αυτό, μη νομίμως κρίθηκε απαράδεκτη σε δεύτερο βαθμό η από 13.07.2021 αίτηση που υπέβαλε ο αιτών για την υπαγωγή του σε καθεστώς διεθνούς προστασίας και απορρίφθηκε η ενδικοφανής προσφυγή του, κατ' εφαρμογή της έννοιας της ασφαλούς τρίτης χώρας. Για τον λόγο αυτόν, βασίμως προβαλλόμενο, η υπό κρίση αίτηση πρέπει να γίνει δεκτή, να ακυρωθεί η προσβαλλόμενη απόφαση και να αναπεμφθεί η υπόθεση στη Διοίκηση, προκειμένου να εξεταστεί εάν συνέτρεχαν στο πρόσωπο του αιτούντος οι προϋποθέσεις παροχής διεθνούς προστασίας, κατόπιν κατ' ουσίαν εξέτασης των σχετικών αιτημάτων του, ενώ παρέλκει, ως αλυσιτελής, η εξέταση των λοιπών λόγων της κρινόμενης αίτησης.

13. Επειδή, κατ' ακολουθία των ανωτέρω, η αίτηση ακύρωσης πρέπει να γίνει δεκτή, να ακυρωθεί η προσβαλλόμενη απόφαση και η υπόθεση να αναπεμφθεί στη Διοίκηση για νέα νόμιμη κρίση, κατά τα διαλαμβανόμενα στην προηγούμενη σκέψη της παρούσας. Περαιτέρω, πρέπει να αποδοθεί το καταβληθέν παράβολο στον αιτούντα (άρθρο 36 παρ. 4 εδ. α' του π.δ. 18/1989), κατ' εκτίμηση δε των περιστάσεων, να απαλλαγεί το Δημόσιο από τη δικαστική δαπάνη του αιτούντος [άρθρο 275 παρ.1 εδ. ε' του κυρωθέντος με το άρθρο πρώτο του ν. 2717/1999 (Α' 97) Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας, σε συνδυασμό με το άρθρο 15 παρ. 5 του ν. 3068/2002 (Α' 274) και το άρθρο 4 παρ.1 περ. στ' του ν. 702/1977 (Α' 268)].

ΔΙΑ ΤΑΥΤΑ

Δέχεται την αίτηση ακύρωσης.

Ακυρώνει την IP/281102/30.09.2021 απόφαση της 12ης Ανεξάρτητης Επιτροπής Προσφυγών και αναπέμπει την υπόθεση στη Διοίκηση προς νέα νόμιμη κρίση, κατά τα ειδικότερα αναφερόμενα στο αιτιολογικό της παρούσας.

Διατάσσει την απόδοση του καταβληθέντος παραβόλου στον αιτούντα.

Απαλλάσσει το Δημόσιο από τη δικαστική δαπάνη του αιτούντος.

Η διάσκεψη του Δικαστηρίου έγινε στην Αθήνα, στις 06.03.2026 και η απόφαση δημοσιεύτηκε στον ίδιο τόπο, στο ακροατήριο του Δικαστηρίου, κατά την έκτακτη δημόσια συνεδρίαση της 29.5.2026.

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΚΑΛΛΙΟΠΗ ΜΑΡΑΓΚΟΥΜΑΡΙΑ ΣΤΑΜΑΤΟΠΟΥΛΟΥ